

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму

«Бібліотечна, інформаційна та архівна справа»

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

за спеціальністю **V13 Бібліотечна, інформаційна та архівна справа**

галузі знань **B Культура, мистецтво та гуманітарні науки,**

розроблену Комунальним закладом вищої освіти

«Академія культури і мистецтв» Закарпатської обласної ради

Освітньо-професійна програма «Бібліотечна, інформаційна та архівна справа» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, розроблена Комунальним закладом вищої освіти «Академія культури і мистецтв» Закарпатської обласної ради, є актуальною, професійно зорієнтованою та такою, що відповідає сучасним потребам бібліотечної, інформаційної та архівної сфери.

Як керівник бібліотечної установи та представник професійного середовища відзначаю, що Академія культури і мистецтв упродовж багатьох років підтримує конструктивну співпрацю з бібліотеками регіону. Така взаємодія є важливою не лише для організації практичної підготовки здобувачів освіти, а й для постійного оновлення змісту освітньої програми відповідно до реальних потреб роботодавців, користувачів бібліотечних послуг та сучасного інформаційного простору.

Під час аналізу попередньої редакції освітньо-професійної програми та її оновленого проєкту на 2026 рік позитивно оцінюю те, що Академією було враховано пропозиції, висловлені мною як стейкхолдером і представником бібліотечної галузі. Зокрема, йдеться про необхідність посилення практикоорієнтованого характеру підготовки, збереження чіткої логіки практичної підготовки здобувачів, актуалізацію партнерської взаємодії, а також орієнтацію освітніх компонентів на сучасні цифрові, інформаційні та комунікаційні виклики бібліотечної діяльності.

Важливо, що у проєкті ОПІ 2026 року збережено цілісну структуру підготовки фахівця, яка поєднує загальну, професійну та практичну складові. Програма передбачає формування у здобувачів знань і вмінь, необхідних для роботи з документно-інформаційними ресурсами, електронними каталогами, цифровими сервісами, інформаційними системами, вебресурсами, соціальними комунікаціями, електронним документообігом та сучасними формами інформаційного обслуговування.

Особливо позитивно оцінюю практичну підготовку, закладену в освітньо-професійній програмі. Наявність навчальної бібліотечної практики, навчальної архівної практики та переддипломної практики забезпечує поступове входження здобувача у професію. Така модель дає можливість спочатку поєднати теоретичну підготовку з практичними завданнями, сформувати базове розуміння роботи бібліотечних та архівних установ, а на завершальному етапі навчання – пройти переддипломну практику з відривом від навчання, у реальному професійному середовищі.

Саме такий підхід був однією з моїх пропозицій під час обговорення оновлення програми, оскільки для роботодавця принципово важливо, щоб випускник приходив у професію не лише з теоретичними знаннями, а й із досвідом виконання конкретних фахових завдань. Академія врахувала цю позицію, що свідчить про відкритість закладу до діалогу зі стейкхолдерами та розуміння потреб сучасної бібліотечної практики.

Переддипломна практика обсягом 12 кредитів ЄКТС є надзвичайно важливою складовою програми. Вона дозволяє здобувачам освіти поглибити професійні навички, адаптуватися до режиму роботи установи, навчитися взаємодіяти з користувачами, виконувати інформаційні запити, працювати з фондами, електронними ресурсами, бібліографічними та інформаційними продуктами. Для бібліотеки як бази практики це також можливість побачити майбутнього фахівця в реальній роботі, оцінити його професійний потенціал і зацікавити подальшим працевлаштуванням у галузі.

Позитивним є й те, що у програмі належна увага приділена цифровій трансформації бібліотечної та інформаційної діяльності. Сучасна бібліотека

вже давно не обмежується традиційною видачею літератури. Вона є інформаційним, культурним, освітнім, комунікаційним і цифровим простором громади. Тому підготовка фахівців, які володіють інформаційно-комунікаційними технологіями, здатні створювати інформаційні продукти, адмініструвати електронні ресурси, працювати з вебсервісами та здійснювати інформаційно-аналітичну діяльність, є надзвичайно актуальною.

Оновлення програми на 2026 рік засвідчує, що Академія не обмежується формальним переглядом документа, а враховує зміни у нормативному, освітньому та професійному середовищі. Окремо слід відзначити розширення партнерських можливостей і академічної мобільності, що створює додаткові умови для професійного розвитку здобувачів освіти, обміну досвідом і поглиблення співпраці з іншими закладами освіти.

Зміст освітньо-професійної програми є логічно структурованим. Освітні компоненти забезпечують послідовне формування загальних і спеціальних компетентностей, а програмні результати навчання відповідають очікуванням роботодавців у сфері бібліотечної, інформаційної та архівної справи. Випускники такої програми можуть бути затребуваними в бібліотеках, архівах, інформаційних установах, органах державної влади та місцевого самоврядування, закладах культури, освіти й інших організаціях, де необхідна якісна робота з інформацією, документами та користувачами.

Вважаю важливим, що Комунальний заклад вищої освіти «Академія культури і мистецтв» Закарпатської обласної ради демонструє відкритість до пропозицій роботодавців, підтримує багаторічну співпрацю з бібліотечними установами та враховує практичні рекомендації під час оновлення освітньо-професійної програми. Такий підхід підвищує якість підготовки здобувачів освіти та сприяє формуванню конкурентоспроможного фахівця.

Отже, освітньо-професійна програма «Бібліотечна, інформаційна та архівна справа» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю В13 Бібліотечна, інформаційна та архівна справа є актуальною, змістовною, практикоорієнтованою та такою, що враховує потреби сучасного ринку праці. Програму можна рекомендувати до реалізації в освітньому процесі

Комунального закладу вищої освіти «Академія культури і мистецтв»
Закарпатської обласної ради.

Рецензент:

директор Комунального закладу
«Закарпатська обласна бібліотека
для дітей та юнацтва»
Закарпатської обласної ради

23.06.2026 р.

Валентина ЧІКА